

ZAiKS.TEATR

biuletyn informacyjny | nr 10 | 2016

3 nowości w zasobach ZAiKS-u

- 3 Marta Guśniowska *Straszna Piątka*
- 4 Marek Ławrynowicz *Polityka historyczna w Malinówku*
- 5 Robert Turlej *Syn Smoka*
- 6 Richard Wagner *Zygfryd*, przekład libretta z języka niemieckiego Dorota Sawka
- 7 Michał Chłudziński, Łukasz Czuj *Klub Samotnych Serc PORTOFINO*

8 wydarzenia

15 prawa do sztuk / biblioteka / kontakt

ZAiKS

Stowarzyszenie
Autorów

www.zaiksteatr.pl

Jean François de La Harpe | *Zbiór podróży do znakomitszych Afryki i Azji krajów [...]* | 1810
źródło: Biblioteka Narodowa (Polona.pl)

SZANOWNI PAŃSTWO,

Mamy przyjemność zaprezentować Państwu
dziesiąty numer naszego biuletynu *ZAiKS.Teatr*.

Z okazji właśnie rozpoczynających się wakacji
życzymy wszystkim wielu inspirujących lektur
(nie tylko z naszej biblioteki), niezapomnianych
spotkań oraz samych słonecznych dni.

Z poważaniem

Redakcja

Marta Guśniowska

STRASZNA PIĄTKA

dramat dla dzieci

role: 7 postaci

premiera: 15 maja 2016, Białostocki Teatr Lalek,
reż. Maria Żynel

Marta Guśniowska (ur. 1979) – filozof, dramaturg, wychowanka Klubu Młodych Dramaturgów przy polskiej sekcji Międzynarodowego Stowarzyszenia Teatrów dla Dzieci i Młodzieży ASSITEJ, wielokrotna laureatka konkursu „Szukamy polskiego Szekspira” (1996, 1998, 2000), organizowanego przez ASSITEJ oraz „Konkursu na Sztukę dla Dzieci i Młodzieży” (2004, 2005, 2006), organizowanego przez Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu.

Historia inspirowana książką Wolfa Erlbrucha pod tym samym tytułem. Pod mostem spotyka się zwierzęce towarzystwo malkontentów.

Ropucha, która nieustannie sprząta i zmiata narzekając, jak to strasznie jest brzydka i jak to nie rozumie, dlaczego wszystko, co najbrzydsze trafiło się właśnie jej. Szczur, który przechwala się, że był wszędzie i wszystko widział, ale którego ludzie uważają za obrzydliwego. Pająk, który cierpi, bo ma za dużo nóg i ciągle mu się one plączą. Nietoperz, który twierdzi, że to ludzie wplątują swoje włosy w nietoperze, a wszystko dlatego, że nietoperze są takie brzydkie. Opowieść ujęta jest w klamrę naukowego wykładu Sępa, który także co jakiś czas przerywa i komentuje akcję.

Nagle koncert żalów i narzekań przerywa dziwny śmiech i po chwili zjawia się Hiena. Zwierzęta jeszcze przez chwilę licytują się, które z nich ma gorzej i które jest brzydsze, ale muszą przyznać, że Hiena również do najpiękniejszych nie należy. Ona jednak się tym nie przejmuje, twierdzi, że najważniejsze jest to, jakim się jest naprawdę.

A ona jest zdolna. I na dowód wyciąga saksofon i zaczyna pięknie grać. A jakby tego było mało przekonuje ich, że tu gdzie są jest pięknie i że nie trzeba szukać innego, lepszego świata. Okazuje się, że każdy ma jakiś talent, nawet Ropucha, której największą umiejętnością jest smażenie pysznych naleśników. Postanawiają otworzyć naleśnikarnię. Niestety nikt nie przyszedł na wielkie otwarcie, może trochę dlatego, że Nietoperz zapomniał rozwiesić afisze. Po drobnej sprzeczce zwierzaki dochodzą do wniosku, że i tak najważniejsze, że mają siebie i zrobili coś razem, zaczynają śpiewać i wtedy schodzą się goście. Naleśnika postanawia też skosztować Sęp i tak się zachwycia jego smakiem, że zakochuje się w Ropusze i prosi ją o rękę. Bo „Zanim pochopnie kogoś ocenisz / Sprawdź, co ma do powiedzenia, Bo może zaraz swe zdanie zmienisz / I już nie będziesz oceniał.”

Marek Ławrynowicz

POLITYKA HISTORYCZNA W MALINÓWKU

scenariusz sluchowiska

role: 1K, 6M

premiera: 2013, NInA i Polskie Radio S.A.,
reż. Janusz Kukula

Marek Ławrynowicz (ur. 1950) – pisarz, autor sluchowisk radiowych, scenarzysta filmowy i poeta. Ukończył wydział polonistyki na Uniwersytecie Warszawskim. Pracował w różnych zawodach – był kaowcem, bibliotekarzem, a także młodszym betoniarzem, robotnikiem terenowym czy cukiernikiem. Debiutował w 1974 roku jako poeta. Kilka lat zajmował się poezją wizualną, performansem, mail artem, lecz ostatecznie wrócił do tradycyjnej prozy. Jego teksty cechuje prześmiewczy czarny humor. W 1996 roku otrzymał Nagrodę Fundacji „Wyzwania”, oraz wyróżnienie Biblioteki Raczyńskich za powieść *Diabeł na dzwonnicy*. Jest autorem wielu sluchowisk radiowych, w tym obszernego cyklu utworów z Malinówkiem w tytule. Za sluchowisko *Ameryka wkracza do Malinówka* otrzymał nagrodę na festiwalu Dwa Teatry

(2002). Na festiwalu w Bolimowie wyróżniono sluchowisko *Tuba*. Współtworzył także takie radiowe audycje satyryczne, jak *Zsyp*, *Parafonia*, *Kiwi*, *Kiwirozmówki*, powieść radiową *W Jezioranach* oraz telewizyjny *Odjazd*. Jest współautorem scenariusza serialu *Blondynka*. W latach 2007-2008 był redaktorem naczelnym kwartalnika literackiego „Wyspa”. Od 2009 sprawuje opiekę redakcyjną nad niezależną audycją radiową *Szkiełko i oko*.

W jedenastu scenach poznajemy zawirowania w polityce, zwłaszcza historycznej, małego Malinówka.

Burmistrz ma problemy – poparcie mu spada, nikt go już nie hołubi, a na dodatek w miejskiej toalecie, wybudowanej za unijne fundusze, ktoś narysował go jako długonosego Pinokia, który nie dotrzymuje wyborczych obietnic. A przecież „Jakbym nie łgał, to by mnie nie wybrali”. Opozycja, czyli pracownik PKP – Ciumkała, podburza mieszkańców, pokrzykując, że burmistrzowi bliżej do Berlina niż do Malinówka, że poszedł na lep gejów i lesbijek. Sytuacja jest trudna, ale – jak przekonuje niezastąpiony pan Ziutek, mistrz wyłudzenia pieniędzy z miejskiej kasy – nie beznadziejna. Skoro kasa miejska świeci

puszkami i nie mogą zaproponować nic na dziś ani na jutro, to on proponuje „politykę historyczną”, czyli lepszą przeszłość. Preparują fałszywy dokument, który podczas remontu Ratusza zostaje znaleziony w butelce po wódce. Wynika z niego, że Malinówek ma nieznanego dotąd bohatera – to przodek burmistrza, który pod koniec lat 40. walczył z NKWD i UB, ale został zdradziecko wydany na śmierć przez – i tu uwaga – stryjecznego wujka Ciumkały. Burmistrz triumfuje, wszyscy znów go wielbią i z daleka mu się kłaniają, ale Ciumkała nie daje za wygraną. Zaczyna się bezpardonowa walka na „narracje”. Kiedy sytuacja robi się gorąca i Ciumkała straszy prokuratorem i odszkodowaniami za straty moralne, a ani Proboszcz, ani Zawiadowca nie chcą pomóc, Burmistrz i pan Ziutek postanawiają zwalić winę na nieistniejącego majstra, który podpisał się pod znalezionym dokumentem. W dzień Wszystkich Świętych Burmistrz nawołuje do zgody i zapala świeczkę na grobie wybitnie zasłużonej dla miasteczka rodziny Ciumkałów.

Robert Turlej

SYN SMOKA

dramat dla młodzieży

role: tekst wielopostaciowy

premiera: 7 lutego 2016, Teatr Ludowy w Krakowie,
reż. Tadeusz Łomnicki

Robert Turlej – absolwent teatrologii na Uniwersytecie Jagiellońskim. Komik, a także publikowany autor tekstów dla młodzieży i zdobywca wielu Grand Prix z kabaretem KUZYNi.

Baśń japońska z piosenkami osnuta na motywach ludowych. Taro jest rozpieszczanym przez babcię chłopcem, który cały wolny czas spędza na zabawie ze zwierzętami i na walkach sumo.

Pewnego dnia poznaje śliczną dziewczynę Aye, pięknie grającą na flecie, która podobnie jak on bardzo wczesnie straciła rodziców. Tego samego dnia babcia, która wychowuje Taro, ulega wypadkowi, a w okolicy pojawia się Czerwony Diabeł, który porywa Aye, bo nikt nie chce słuchać jego gry na bębnie. Świat Taro nagle rozpada się na kawałki. Jakby tego było mało chłopiec dowiaduje się, że ma brata, który zaginął, a jego mama żyje, ale została zamieniona w smoka. Mimo próśb babci Taro postanawia wyruszyć i odnaleźć wszystkich zaginionych.

W trakcie swojej wędrówki spotyka wiele zwierząt, ludzi i magicznych stworzeń – jednych dobrych, drugich złych. Ponieważ stara się pomagać innym, jak tylko może, kiedy znajduje się w kłopotach i potrzebie, najczęściej w ostatniej chwili zjawia się

ktoś, kto spłaca dług wdzięczności i ratuje Taro z tarapatów. W ten sposób udaje mu się uwolnić brata Saburo zakłętego w drzewo na Bezpowrotnej Górze, przyjaciółkę Aye, przykutą przez Czerwonego Diabła do skały na Żelaznej Górze, a przede wszystkim zakłętą w smoka mamę, która zamieszkuje dno jeziora.

Richard Wagner

ZYGFRYD

przekład z języka niemieckiego
Dorota Sawka

opera
role: tekst wielkoobsadowy

Richard Wagner (1813-1883) – niemiecki kompozytor, dyrygent i teoretyk muzyki okresu romantyzmu. Był reformatorem muzyki operowej. Kontynuując artystyczne poszukiwania Glucka, tworzył dramaty muzyczne, z których najsłynniejsze to *Lohengrin*, *Tristan i Izolda*, misterium sceniczne *Parsifal* oraz tetralogia *Pierścień Nibelunga*. Wagner zasłynął też jako nowator w dziedzinie harmonii, wykorzystując maksymalnie możliwości tkwiące w systemie dur-moll, oraz w sztuce orkiestracji, m.in. konstruując i wykorzystując tubę wagnerowską. Kompozytor do dziś wzbudza kontrowersje głównie ze względu na swoje szowinistyczne i antysemickie pisma polemiczne.

Dorota Sawka – tłumaczka, od 1990 suflerka w Operze Krakowskiej.

Opera w trzech aktach, trzecia część tetralogii *Pierścień Nibelunga*, dramatu muzycznego zainspirowanego średniowiecznym eposem niemieckim *Pieśń o Nibelungach*. Czas akcji – legendarna przeszłość.

Akcja rozgrywa się w pradawnej Germanii. Po ucieczce przed gniewem władcy bogów – Wotana, Zyglinde urodziła syna Zygfyda, umierając przy porodzie. Od wydarzeń opisanych w *Walkirii* minęło dwadzieścia lat. Pod opieką karla Mimego Zygfyd wyrósł na pięknego młodzieńca. Przebrany za wędrowca Wotan mówi Mimemu, że ze szczątków Notunga, miecza ojca Zygfyda – Zygmunta – można wykuć niezwyciężoną broń. Może to zrobić jedynie ktoś, kto nie zna lęku, a kto wkrótce ma zabić Mimego. Zatrwożony karzeł domyśla się, że chodzi o Zygfyda i... pragnie napędzić mu strachu. Poleca młodzieńcowi zmierzyć się z olbrzymem Fafnerem, który pod postacią smoka pilnuje złota Renu. Tymczasem Zygfyd wykuwa nowy miecz ze szczątków Notunga.

W akcie drugim przed jaskinią Fafnera czuwa karzeł Alberyk, brat Mimego. Na polanie pojawia się Zygfyd i po krótkiej walce zabija smoka. Kropla smoczej krwi spada na rękę młodzieńca – od tej chwili zna on mowę ptaków i potrafi odgadywać ludzkie myśli. Zygfyd zabiera z jaskini pierścień i czapkę-niewidkę. Zabija Mimego, który próbował go otruć. Kiedy słyszy opowieść ptaszka o Brunhildzie, śpiącej na górze otoczonej płomieniami, postanawia ją obudzić.

W trzecim akcie matka bogów, Erda, przepowiada Wotanowi szybki koniec jego państwa. Wotan ma jednak nadzieję, że ocali je Zygfyd. Kiedy ten nadchodzi, Wotan zagradza mu drogę włócznią. Pod ciosem miecza Zygfyda włócznia pęka i młodzieniec przechodzi przez morze ognia. Budzi Brunhildę, z którą od tej pory połączy go miłość.

(wg *Przewodnika operowego* Józefa Kańskiego)

Michał Chłudziński, Łukasz Czuj

KLUB SAMOTNYCH SERC PORTOFINO

opowieść muzyczna

role: 5K, 5M + 4 muzyków

Michał Chłudziński – poeta, dramaturg, tłumacz i autor tekstów piosenek, scenariuszy telewizyjnych i teatralnych, przez wiele lat występował w krakowskim kabarecie Loch Camelot, wokalista i założyciel zespołu Czarna Papryka. Twórca, założyciel i konferansjer krakowskiego kabaretu Bunga. Pisał teksty do muzyki m.in. Jana Kantego Pawłuskiewicza, Zygmunta Koniecznego, Andrzeja Zaryckiego. Jego piosenki wykonywali m.in. Katarzyna Jamróz, Joanna Liszowska, Przemysław Branny, Janusz Radek.

Łukasz Czuj (ur. 1969) – reżyser teatralny, dramaturg, twórca autorskich zdarzeń muzycznych, projektant wystaw muzealnych. Twórca (razem z Michałem Urbanem) projektu inscenizacji plastyczno-multimedialnej najnowocześniejszego polskiego muzeum narracyjnego w Fabryce Schindlera w Krakowie (wystawa *Kraków czas okupacji* – nagrodzona „Sybillą 2011” dla najlepszej ekspozycji muzealnej w Polsce). Współautor projektu wystawy *Historia Górnego Śląska* nagrodzonego pierwszą nagrodą w konkursie ogłoszonym przez Muzeum Śląskie (realizacja w roku 2013). Autor

ponad 40 spektakli teatralnych, widowisk muzycznych, projektów filmowych i multimedialnych – w większości stworzonych w oparciu o własne scenariusze, m.in. „kultowych” widowisk muzycznych: *Opowieści Jedenastu Katów*, *Królowa Nocy* i *La dolce NRD* z Januszem Radkiem, *Balu u Wolanda* z Maciejem Maleńczukiem, *Leningradu* z Mariuszem Kilianem i Tomaszem Marsem, *Siekiery* i *Pana Kazimierza* z Tomaszem Marsem, *Berlin czwarta rano* z Katarzyną Zielińską i Kacprem Kuszewskim.

Klub Samotnych Serc PORTOFINO **to ułożona z 26 polskich przebojów** **z lat 50. i 60. opowieść o miłości.**

Scenariusz rozpisany został na dziesięć głosów i czteroosobowy zespół muzyczny. Użyto w nim utworów z repertuaru Ludmiły Jakubczak, Nataszy Zylskiej, Marty Mirskiej, Ludmiły Warzechy, Mieczysława Fogga, Janusza Gniatkowskiego, Sławy Przybylskiej, Bohdana Łazuki, Piotra Szczepanika, Wiesława Gołasa, Krystyny Sienkiewicz, Piotra Fronczewskiego, Zdzisława Maklakiewicza.

W Klubie Samotnych Serc pięć kobiet i pięciu mężczyzn ze złamanymi sercami i skomplikowanymi niekiedy życiorysami spotyka się, by po raz kolejny znaleźć tę drugą połówkę. To, co ich łączy to ciągle ogromy apetyt na życie, a przede wszystkim na miłość. I mimo tego, że wiedzą, iż ciągle popełnią te same błędy i że każde uniesienia się kiedyś kończą, niestrudzenie poszukują szczęścia i spełnienia u boku ukochanej osoby.

Jak deklaruje któryś z mężczyzn w jednej z pierwszych scen: „Uwaga, uwaga! Panie i panowie! Ladies and gentlemen! Miłość! Oto nasz wspólny sen! Kochający, niekochani, zdradzający i zdradzani, rzucający i rzucani, ale wszyscy zawsze sami. Samotni i ulotni! Oto bilet wasz powrotny. Miłość! Oto nasz wspólny cel”.

SPIS UTWORÓW SCENICZNYCH ZAREJESTROWA- NYCH W ZAiKS-ie

maj – czerwiec 2016

dramat polski

Marta Guśniowska ***Wszędzie dobrze, ale może być lepiej***, dramat dla dzieci, role: tekst wielopostaciowy

Marta Guśniowska ***Trzej Muszkieterowie***, dramat dla młodzieży, role: tekst wielopostaciowy

dramat obcy — przekład

Klim [Władimir Klimienko] ***Ukraiński Dekameron***, przekład z języka rosyjskiego Agnieszka Lubomira Piotrowska, dramat, role: tekst wieloobsadowy

William Shakespeare ***Antoniusz i Kleopatra***, przekład z języka angielskiego Piotr Kamiński, tragedia, role: tekst wieloobsadowy

słuchowisko

Marcin Wolski ***Druga szansa***, scenariusz słuchowiska, role: 5M, 1K

Marcin Wolski ***Superszantaż***, scenariusz słuchowiska, role: 4M, 1K

Henrik Ibsen ***Gdy wstaniemy z martwych***, przekład z języka norweskiego Józef Giebułtowicz, adaptacja Henryk Baranowski, scenariusz słuchowiska, role: 3M, 2K

Aleksander Fredro ***Zemsta***, adaptacja Janusz Kukuła, scenariusz słuchowiska (płyta CD), role: tekst wieloobsadowy

Sławomir Mrożek ***Emigranci***, adaptacja Janusz Kukuła, scenariusz słuchowiska (płyta CD), role: 2M

Ernest Bryll ***Duchy poetów***, adaptacja Janusz Kukuła, scenariusz słuchowiska (płyta CD), role: 4M

William Shakespeare **Romeo i Julia**, przekład z języka angielskiego Józef Paszkowski, adaptacja Janusz Kukuła, scenariusz słuchowiska (płyta CD), role: tekst wieloobsadowy

adaptacja

Grzegorz Kasdepke **Emocjalki**, adaptacja Adam Biernacki, dramat dla dzieci, role: 5 postaci

Stanisław Lem **Wizja lokalna**, adaptacja Darek Błaszczyk, scenariusz słuchowiska, role: 9M, 1K

Pierre Choderlos de Laclos **Niebezpieczne związki**, przekład z języka francuskiego Tadeusz Boy-Żeleński, adaptacja Michał Siegoczyński, dramat, role: 2M, 3K

libretto

Paulina Zajkowska **Bajko, gdzie jesteś?**, libretto, baśń muzyczna dla dzieci, role: tekst wieloobsadowy

Louis Nicolas Clérambault **Orfeusz**, libretto M. de Rochebrune, przekład libretta z języka francuskiego Dorota Sawka, role: tekst wieloobsadowy

Jan Laska **Pomarańcze i jaśminy**, operetka, role: tekst wieloobsadowy

Tajemnica Tomka Sawyera na motywach powieści Marka Twaina, libretto Jerzy Andrzej Maślowski, muzyka Sławomir Wiercholski, musical dla dzieci, role: 5M, 3K

Maciej Kamiński, Jan Laska **Słowik**, libretto G. Witkowski, Jan Laska, opera, role: 3M, 2K

Krzysztof Herdzin **Cyrano**, libretto Jacek Bończyk, musical, role: tekst wieloobsadowy

Georg Friedrich Händel **Salomon**, libretto anonim, przekład libretta z języka niemieckiego i opracowanie napisów na tablicę świetlną Dorota Sawka, oratorium, role: tekst wieloobsadowy

Wolfgang Amadeusz Mozart **Łaskawość Tytusa**, libretto Caterino Mazzola według Pietra Metastasia, przekład libretta z języka

niemieckiego Dorota Sawka, opera, role: tekst wieloobsadowy

Georg Friedrich Händel **Herkules**, libretto Thomas Broughton, przekład libretta z języka niemieckiego i opracowanie napisów na tablicę świetlną Dorota Sawka, oratorium, role: tekst wieloobsadowy

Pietro Mascagni **Rycerskość wieśniacza**, libretto Giovanni Targioni-Tozzetti, Guido Menasci, przekład libretta z języka włoskiego i opracowanie napisów na tablicę świetlną Dorota Sawka, opera, role: tekst wieloobsadowy

Gioacchino Rossini **Turek we Włoszech**, libretto Felice Romani, przekład libretta z języka włoskiego i opracowanie napisów na tablicę świetlną Dorota Sawka, opera, role: tekst wieloobsadowy

Antonio Caldara **Magdalena u stóp Chrystusa**, libretto Lodovico Forni, przekład libretta z języka włoskiego i opracowanie napisów na tablicę świetlną Dorota Sawka, oratorium, role: tekst wieloobsadowy

Georges Bizet **Poławiacze pereł**, libretto Michel Carré, Eugène Cormon, przekład libretta z języka francuskiego i opracowanie napisów na tablicę świetlną Dorota Sawka, opera, role: tekst wieloobsadowy

Giovanni Battista Pergolesi **Hadrian w Syrii**, libretto Pietro Metastasio, przekład libretta z języka włoskiego Dorota Sawka, opera, role: tekst wieloobsadowy

Giuseppe Verdi **Bal maskowy**, libretto Antonio Somma, przekład libretta z języka włoskiego i opracowanie napisów na tablicę świetlną Dorota Sawka, opera, role: tekst wieloobsadowy

Charles Gounod **Romeo i Julia**, libretto Jules Barbier, Michel Carré, przekład libretta z języka francuskiego Dorota Sawka, opera, role: tekst wieloobsadowy

Georg Friedrich Händel **Amadis z Gaudi**, libretto Francesco Nicolo Haym, przekład libretta z języka niemieckiego Dorota Sawka, opera, role: tekst wieloobsadowy

Jean-Philippe Rameau **Pigmalion**, libretto baletowe Ballot de Savot, przekład libretta

z języka francuskiego i opracowanie napisów na tablicę świetlną Dorota Sawka, opera, role: tekst wieloobsadowy

Niccolò Jommelli **Męka Pana naszego Jezusa Chrystusa**, libretto Pietro Metastasio, przekład libretta z języka włoskiego i opracowanie napisów na tablicę świetlną Dorota Sawka, oratorium, role: tekst wieloobsadowy

Johann Adolph Hasse **Arminio**, libretto Giovanni Claudio Pasquini, przekład libretta z języka niemieckiego Dorota Sawka, opera, role: tekst wieloobsadowy

Jacques Offenbach **Orfeusz w piekle**, libretto Hector Crémieux i Ludovic Halévy, przekład libretta z języka francuskiego Dorota Sawka, operetka, role: tekst wieloobsadowy

Louis-Nicolas Clérambault **Orfeusz**, libretto M. de Rochebrune, przekład libretta z języka francuskiego i opracowanie napisów na tablicę świetlną Dorota Sawka, kantata, role: tekst wieloobsadowy

inne

Michał Siegoczyński, Magdalena Zaniewska **Elvis**, dramat z piosenkami, role: tekst wieloobsadowy

Mikołaj z Wilkowiecka **Historyja o chwalebnyim Zmartwychwstaniu Pańskim**, opracowanie Piotr Tomaszuk, misterium, role: 5M, 2K

Dzieci Hioba. Wiek XX, na podstawie *Pieśni o zamordowanym żydowskim narodzie* Icchaka Kacnelsona w przekładzie Jerzego Ficowskiego, opracowanie Sławomir Gaudyn, widowisko słowno-muzyczne, role: 3 postaci

w miesięczniku „Dialog” (numer 5/2016) ukazały się:

Tom Holloway **Czerwone niebo o poranku**, przekład z języka angielskiego Małgorzata Semil, role: 1M, 2K

Marta Guśniowska **Lis**, role: 5 postaci

WYDARZENIA

maj – czerwiec 2016

SPOTKANIE STOWARZYSZENIA AUTORÓW ZAiKS Z PRZEDSTAWICIELAMI TEATRÓW

9 maja 2016 roku we Wrocławiu odbyło się trzecie (po łódzkim i krakowskim) spotkanie przedstawicieli Stowarzyszenia Autorów ZAiKS z reprezentantami – tym razem dolnośląskich – teatrów. A 30 maja miało miejsce kolejne spotkanie – tym razem w Trójmieście.

Półtora roku od wydania pierwszego numeru biuletynu *ZAiKS.Teatr* i uruchomieniu nowej strony internetowej przedstawiciele ZAiKS-u postanowili w bezpośrednim kontakcie przekonać się, czy nowe inicjatywy spełniają oczekiwania partnerów.

Spotkania są świetną okazją do nawiązania bezpośrednich relacji między ludźmi, którzy

do tej pory kontaktowali się ze sobą głównie za pomocą poczty elektronicznej i telefonu. Składają się z dwóch części: prezentacji strony i biuletynu oraz swobodnej rozmowy i zgłaszania problemów. Licznie przybyli reprezentanci współpracujących z ZAiKS-em teatrów szczególnie chwalą nową stronę – jej przejrzystość i łatwość nawigacji. Postulują także szereg dodatkowych udogodnień (m.in. zgłosili potrzebę podawania daty powstania utworu zgłoszonego pod ochronę, możliwości otrzymania tekstu w wersji elektronicznej, publikowania fragmentu utworu na stronie, a także dodanie do formularza zgłoszeniowego możliwości załączenia pliku pdf ze zgodą autora/tłumacza na użycie jego tekstu).

W gorącej dyskusji na zakończenie obu spotkań najwięcej emocji wzbudziła kwestia opłat za dokonywanie przez teatry rejestracji spektakli oraz działania promocyjne wykorzystujące fragmenty przedstawienia teatralnego. Przedstawiciele teatrów zgłosili swoje obawy i wątpliwości, które ZAiKS zamierza przeanalizować. Po raz kolejny okazało się, że nawet najnowocześniejsze i najsprawniejsze media nie zastąpią bezpośredniego kontaktu między ludźmi.

„KARTOTEKA” W OLSZTYNIE

14 maja na scenie kameralnej Teatru im. Stefana Jaracza w Olsztynie odbyła się premiera *Kartoteki* Tadeusza Różewicza w reżyserii Andrzeja Majczaka. Jak mówił „Gazecie Wyborczej” Majczak: „Nasz bohater już nie biegnie na manifestację, nie siedzi po nocach nad robotą. Już nawet nie wie, czy potrafi jeszcze kochać. Polski everyman stracił wiarę. Był już wszędzie, gdzie być chciał, czyli nigdzie. Oddał, co miał oddać. Dziś leży, czeka, patrzy i nie wierzy. Oczom nie wierzy. Nikomu i w nic nie wierzy.”

Więcej: teatr.olsztyn.pl

PREMIERA NOWEGO TEKSTU PAWŁA DEMIRSKIEGO

14 maja w Teatrze Żydowskim im. Estery Racheli i Idy Kamińskich w Warszawie odbyła się premiera spektaklu *Marzec '68. Dobrze żyć – to najlepsza zemsta* w reżyserii Moniki Strzępki. Bohaterem najnowszego tekstu Pawła Demirskiego jest Żyd i komunista, który w 1968 roku wyemigrował

z Polski z córkami, a teraz chce odzyskać polskie obywatelstwo.

Więcej: www.teatr-zydowski.art.pl

„PŁATONOW” NA 56. KALISKICH SPOTKANIACH TEATRALNYCH

Platonow Antona Czechowa w nowym tłumaczeniu Agnieszki Lubomiry Piotrowskiej i reżyserii Konstantina Bogomołowa z Narodowego Starego Teatru w Krakowie pokazany został w ramach konkursu na 56. Kaliskich Spotkaniach Teatralnych. W tym roku, w dniach 14-22 maja, jeden z najstarszych w Polsce festiwali teatralnych odbywał się pod hasłem „Aktorstwo: nowe wyzwania”. Więcej: www.stary.pl oraz kaliskie.org

ROZSTRZYGNIECIE KONKURSU NA SZTUKĘ TEATRALNĄ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Jury 27. Konkursu na Sztukę Teatralną dla Dzieci i Młodzieży organizowanego przez Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu w składzie: Paweł Aigner, Piotr Cieplak, Tadeusz Pajdała – przewodniczący, Maciej Wojtyszko oraz Zbigniew Rudziński – sekretarz, po przeczytaniu 110 nadesłanych prac postanowiło przyznać:

- dwie pierwsze nagrody, w wysokości 5 000 zł każda, Marcie Guśniowskiej za sztukę *Marvin* i Szymonowi Jachimkowi za sztukę *Jeremi się ogarnia. LOL*;
- drugą nagrodę w wysokości 4 000 zł Benjaminowi Marii Bukowskiemu za sztukę *Sztuka bez babci*;
- trzecią nagrodę w wysokości 2 000 zł Malinie Prześludze za sztukę *Pan Lampa*;
- Nagrodę Specjalną w wysokości 2 000 zł Karolinie Jefmańskiej za sztukę *Gary Rondel*;
- dwa wyróżnienia po 1000 zł każde dla Karoliny I. Kalety za sztukę *Torba* i Katarzyny Mazur-Lejman za sztukę *Tutu*.

Wszyscy laureaci otrzymali zaproszenie do udziału w warsztatach dramatopisarskich, które odbędą się we wrześniu tego roku w Obrzycku. Zwycięskie teksty zostaną opublikowane w 40. zeszycie „Nowych Sztuk dla Dzieci i Młodzieży”.

Źródło: nowesztuki.pl

OGÓLNOPOLSKI KONKURS NA WSPÓŁCZESNĄ POLSKĄ KOMEDIĘ „KOMEDIOPISANIE”

Trwa piąta edycja ogólnopolskiego konkursu na napisanie współczesnej polskiej komedii „Komedio-pisanie”. Pula nagród wynosi 70 tys. zł, w tym Nagroda Prezydenta Miasta Łodzi 50 tys. zł. Oryginalne, niepublikowane i niewystawiane wcześniej sztuki o charakterze komediowym można nadsyłać do 30 czerwca.

Konkurs na polską, współczesną komedię to jedna z głównych inicjatyw Polskiego Centrum Komедii Teatru Powszechnego w Łodzi. Sztuki wyłonione przez jury umieszczane są w wersji elektronicznej w ogólnodostępnej Bibliotece Polskiego Centrum Komедii. Do tej pory laureatami konkursu zostali m.in. Juliusz Machulski, Paweł Mossakowski, Dominik W. Rettinger, Jarosław Jakubowski, Fred Apke, Przemysław Jurek, Michał Kmiecik i Radosław Paczocha. Jak informuje Justyna Tomczak z Teatru Powszechnego, nazwiska laureatów piątej edycji konkursu ogłoszone zostaną w styczniu 2017 roku.

Regulamin i szczegółowe informacje na temat „Komediiopisania” dostępne są na stronie Teatru Powszechnego w Łodzi www.powszechny.pl w zakładce Polskie Centrum Komedi.

Źródło: powszechny.pl

LAUREACI XVI FESTIWALU „DWA TEATRY” W SOPOCIE

Słuchowisko *Von Bingen. Historia prawdziwa* Sandry Szwarz Teatru Polskiego Radia w reżyserii Waldemara Modestowicza oraz spektakl Teatru TVP *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej w reżyserii Marcina Wrony zdobyły Grand Prix XVI Festiwalu „Dwa Teatry – Sopot 2016”.

O nagrody główne walczyło 12 ubiegłorocznych spektakli Teatru Telewizji oraz 20 słuchowisk Teatru Polskiego Radia. Nagrodę w kategorii reżyseria spektaklu teatralnego otrzymał Jan Englert za przedstawienie *Mąż i żona* Aleksandra Fredry. Z kolei nagrodą za reżyserię słuchowiska *Wampir* uhonorowano Igora Gorzkowskiego. Nagrodę za najlepszą rolę żeńską w słuchowisku

Polskiego Radia otrzymała Julia Kijowska grająca w *Von Bingen. Historia prawdziwa*. Najlepsza rola żeńska w spektaklu telewizji przypadła *ex aequo* Beacie Ścibakównie i Milenie Suszyńskiej występujących w sztuce *Mąż i żona*. Za najlepszego odtwórcę roli męskiej w słuchowisku radiowym uznano Krzysztofa Gosztyłę, który wystąpił w słuchowisku *Hymny* Yunusa Emre. Jeśli chodzi o najlepszą rolę męską w spektaklu telewizyjnym, laury przypadły *ex aequo* Sławomirowi Orzechowskiemu i Andrzejowi Zielińskiemu występującym w przedstawieniu *Ludzie i anioły* rosyjskiego satyryka i scenarzysty Wiktora Szenderowicza. Za zdjęcia w trzech spektaklach telewizji – *Dom kobiet*, *Ja, Feuerbach* oraz *Mąż i żona* – wyróżniony został operator Witold Adamek.

Radiowe spektakle oceniało jury w składzie: teatrolog Dorota Buchwald, reżyserka Agnieszka Lipiec-Wróblewska, aktorzy Krzysztof Gordon i Maria Pakulnis oraz pisarz i tłumacz Antoni Libera. W jury oceniającym spektakle TV zasiadali: reżyser Waldemar Krzystek, aktor Olgierd Łukaszewicz, dyrektor Teatru Wybrzeże w Gdańsku Adam Orzechowski, dramaturg i scenarzysta Wojciech Tomczyk oraz teatrolog Kalina Zalewska.

Po raz pierwszy podczas tegorocznego festiwalu przyznano Nagrody Publiczności. W przypadku słuchowiska laur ten otrzymał *Zegarek* Jerzego Szaniawskiego w reżyserii Janusza Kukuły, a spektaklu telewizyjnego *Damy i huzary* Aleksandra Fredry w reżyserii Krystyny Jandy.

Po raz pierwszy odbył się też konkurs słuchowisk dla dzieci i młodzieży, do którego zgłoszono 10 produkcji. Najlepszym okazało się *Tam, gdzie mieszka cisza* Aleksandry Chmielewskiej, w reżyserii Anny Wiczur-Bluszcz, zrealizowane przez Radio Gdańsk.

Źródło: www.e-teatr.pl

LAUREACI XI FESTIWALU POLSKICH SZTUK WSPÓŁCZESNYCH R@PORT W GDYNI

Jury 11. Festiwalu Polskich Sztuk Współczesnych R@Port w składzie: Zbigniew Majchrowski – przewodniczący, Piotr Kruszczyński i Artur Pałyga jednogłośnie postanowiło przyznać Nagrodę Główną Festiwalu w wysokości 50 tys. zł przedstawieniu Agaty Dudy-Gracz *Kumernis, czyli*

o tym, jak świętej panience broda rosła z Teatru Muzycznego im. Danuty Baduszkowej w Gdyni. Jury wyróżniło również dwa przedstawienia: *Przyjdzie Mordor i nas zje, czyli tajna historia Słowian* Ziemowita Szczerka w reżyserii Remigiusza Brzyka z Teatru im. Juliusza Osterwy w Lublinie oraz *Ony* Marty Guśniowskiej w reżyserii Daniela Adamczyka z Centrum Kultury i Teatru Czytelni Dramatu w Lublinie. Sztuka Guśniowskiej zdobyła także Nagrodę Publiczności.

Główną nagrodę konkursu dramaturgicznego towarzyszycemu festiwalowi (50 tys. zł) zdobyła Jolanta Janiczak za *Sprawę Gorgonowej*. Nagrodę przyznała Kapituła w składzie: Justyna Jaworska, Dorota Sajewska, Jacek Kopciński, Grzegorz Niziołek, Jerzy Stuhr – przewodniczący. Źródło: www.festiwalraport.pl

CZYTANIE TEKSTU MARTY GUŚNIEWSKIEJ

We wtorek 14 czerwca o godz. 19.00 w ramach cyklu „Przepisy domowe”, w warszawskim Centrum Kultury Jidysz (ul. Andersa 15) odbyło się czytanie performatywne przepisanej przez

Martę Guśniowską sztuki Szolema Alejchema *Wielka wygrana*, które wyreżyserował Tomasz Szczepanek. Wystąpili: Joanna Przybyłowska, Monika Soszka, Małgorzata Trybalska, Ernestyna Winnicka, Marcin Błaszak, Przemysław Kosiński (gościnnie), Dawid Rafalski (gościnnie), Marek Węglarski i Piotr Wiszniowski. Kuratorem cyklu jest Mike Urbaniak | panodkultury.com.

„Przepisy domowe” to eksperymentalny projekt Teatru Żydowskiego w Warszawie polegający na próbie uwspółcześnienia teatralnej klasyki żydowskiej, którego pomysłodawcą i kuratorem jest Mike Urbaniak. Sztuki w nowych wersjach miały do tej pory swoje czytania na scenie Teatru Żydowskiego w sezonie 2015/2016. Ostatnie odbywa się wyjątkowo w Centrum Kultury Jidysz. Pięć wybranych sztuk przepisało pięcioro dramaturgów i dramatopisarek: Michał Kmiecik, Magda Fertacz, Tomasz Śpiewak, Mateusz Pakuła i Marta Guśniowska. Czytania z aktorami Teatru Żydowskiego wyreżyserowali: Agata Baumgart, Gosia Wdowik, Jędrzej Piaskowski, Magda Szpecht i Tomasz Szczepanek.

Do tej pory odbyły się cztery czytania: 28 października 2015 r. *Mirele Efros. Żydowska królowa Lear* na podstawie Jakuba Gordina

w interpretacji Michała Kmiecika i reżyserii Agaty Baumgart; 9 grudnia 2015 r. *Pussy Acosta. Wizerunek własny* na podstawie sztuki Uriel Akosta Karla Gutzkova w interpretacji Magdy Fertacz i reżyserii Gosi Wdowik; 24 lutego *Golem* Halperna Lejwika w reżyserii Jędrzeja Piaskowskiego, 18 maja *Małka Szvarcenkopf* na podstawie sztuki Gabrieli Zapolskiej w interpretacji Tomasza Śpiewaka i reżyserii Magdy Szpecht.

Źródło: www.teatr-zydowski.art.pl

Stowarzyszenie Autorów ZAiKS

ul. Hipoteczna 2
00-092 Warszawa
tel. 22 555 72 86
www.zaiks.org.pl

licencje na wystawienie

Małgorzata Stańczyk

Wydział Wielkich Praw
ul. Nalewki 8
00-158 Warszawa
tel. 22 530 53 35
malgorzata.stanczyk@zaiks.org.pl

biblioteka

ul. Hipoteczna 2
00-092 Warszawa
tel. 22 556 71 87
biblioteka@zaiks.org.pl
godziny otwarcia:
8.00–16.00 (13.00–14.30 wypożyczenia)

wydział ds. komunikacji

komunikacja@zaiks.org.pl

redakcja biuletynu
Joanna Biernacka
zaiks.teatr@zaiks.org.pl

www.zaiksteatr.pl

